

پراگماتیسم در دیپلماسی

۱- انگیزه و سبب روابط سیاسی و دیپلماتیک میان دولت‌ها تنها به خاطر نفس داشتن رابطه نیست بلکه متأثر از نیازهای متقابل جامعه بشری به یکدیگر در راستای منافع ملی هر جامعه است.

هیچ دولتی و هیچ کشوری صرف‌نظر از امکانات، قدرت سیاسی، نظامی و اقتصادی بی‌نیاز از داشتن رابطه به جهان بیرون خود نیست. محتوای رابطه میان کشورها را منافع، امنیت و مصالح ملی آنها تعیین می‌کند.

۲- بعد از انقلاب الکترونیک و به دنبال آن فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تغییرات اساسی در مناسبات جهانی و اولویت‌های تعیین‌کننده در روابط بین‌المللی به وجود آمده است. در شرایط جدید جهانی اولویت‌های اقتصادی بیش از هر عامل دیگری در تعریف محتوای روابط بین‌الملل تاثیرگذار است. از طرف دیگر در دهکده جهانی، اقتصاد بیش از هر زمانی ویژگی‌های جهانی پیدا کرده است. در دهکده جهانی همگرایی و همسویی میان آمریکا، اتحادیه اروپا، چین، روسیه، ژاپن و دیگر کشورهای توسعه‌یافته آنچنان است که منافع ملی آن کشورها به شدت به یکدیگر وابسته و به هم گره خورده است. در چنین شرایطی روابط پرتنش میان ایران و آمریکا بر روابط ایران با سایر کشورهای جهان سایه سنگینی افکنده و تعارض جدی با منافع ملی و مصالح امنیت ملی کشورمان به وجود آورده است. تا زمانی که این تنش ادامه داشته باشد کشورهای دیگر جهان روابط خود را با ایران توسعه نخواهند داد. به نظر می‌رسد مبرم‌ترین وظیفه دولت ایران در راستای منافع ملی گام برداشتن در جهت رفع این تنش باشد. به خصوص که ظواهر و اخبار حاکی از آن است که تعامل و گفت‌وگو میان ایران و آمریکا بر اساس احترام متقابل فراهم شده است و اراده‌ای برای اصلاح از هر دو طرف مشاهده می‌شود. یکی از رویدادهای قابل توجه در روابط دو کشور انتخاب آقای ولی‌رضا نصر یک آمریکایی ایرانی‌تبار با گرایش‌ات دینی شیعی به عنوان مشاور ویژه آقای برکت حسین اوباما رئیس‌جمهور آمریکا از یک طرف و انتخاب آقای حمید مولانا یک آمریکایی ایرانی‌تبار به عنوان مشاور رسمی رئیس‌جمهوری ایران است. اخبار منتشر شده حکایت از سفر آقای ولی‌رضا نصر به ایران دارد. ظاهراً اولین دستاورد این سفر باید آزادی خبرنگار آمریکایی ایرانی‌تبار خانم رکسانا صابری دانست.

این می‌تواند مقدمه خوبی یا علامت مثبتی، هم از اراده بهبود روابط میان دو کشور تلقی شود و هم پیامد گفت‌وگو میان دو کشور در طول سال گذشته از کانال راه دوم در مذاکرات دیپلماسی، دانست.

صرف‌نظر از موضع‌گیری‌های سیاسی باید از سیاست تنش‌زدایی در روابط آمریکا و ایران استقبال کرد و امیدوار بود دیپلماسی عملگرایانه دو کشور به فعال شدن دفتر حفاظت منافع آمریکا در سفارت سوئیس در تهران منجر شود به طوری که درخواست ویزای هزاران ایرانی که هر ساله به هر صورت به آمریکا سفر می‌کنند در همین تهران رسیدگی و صادر شود این می‌تواند رضایت بسیاری از ایرانیان را فراهم کند.